Fintables

Petrolde Eski Kalıp ve Yeni Denge

30.10.2026

ABD ve İsrail'in 28 Şubat'ta İran'a yönelik saldırılarıyla başlayan savaş, Brent petrolde son yılların en oynak dönemlerinden birini beraberinde getirdi. Savaş öncesindeki son işlem gününde 71,32 dolar olan Brent, 7 Nisan'da 138,21 dolara kadar yükseldi. Ardından gelen ateşkes ve müzakere haberleriyle 2 Temmuz'da 68,53 dolara geriledi. Sonrasında ise yeniden yükselişe geçerek 9 Eylül'de 109,51 dolara ulaştı.

Bu hareketin dikkat çeken tarafı, fiyatın yalnızca savaşın gidişatına göre değişmemesi oldu. Brent ne zaman sert yükselse saldırıların ertelenmesi, ateşkes veya müzakere gibi olumlu bir haber akışı öne çıktı. Bu haberler ilk aylarda fiyatı kalıcı olarak aşağı taşıyabilirken temmuz ayından sonra aynı etkiyi yaratmakta zorlanmaya başladı.

Savaşın İlk Haftaları

Savaşın başlamasının ardından Hürmüz Boğazı'ndaki gemi trafiği büyük ölçüde durdu. Aramco'nun Ras Tanura rafinerisinin saldırıya uğraması ve Körfez'deki enerji altyapısının hedef haline gelmesiyle Brent 2-6 Mart arasında 71 dolardan 95 doların üzerine çıktı. Piyasadan günlük milyonlarca varillik arzın çekilmesi ve geçişlerin ne zaman normale döneceğinin bilinmemesi fiyatları kısa sürede yukarı taşıdı.

İlk önemli geri çekilme 10 Mart'ta görüldü. Trump'ın savaşın büyük ölçüde tamamlandığını söylemesiyle Brent 94,35 dolardan 89,84 dolara geriledi. Ancak düşüş uzun sürmedi. İran ve Körfez'deki enerji tesislerinin hedef alınmaya devam etmesiyle fiyat iki iş günü içinde yeniden önceki seviyesini aştı.

Benzer bir hareket 23 Mart'ta yaşandı. Trump, İran'ın enerji altyapısına yönelik saldırıların beş gün ertelendiğini açıkladı. İran tarafı görüşme yapıldığı iddiasını reddetse de Brent 118,42 dolardan 103,79 dolara düştü. Fiyat dört iş günü sonra yeniden 118 doların üzerine çıktı. Bu dönemden itibaren piyasada belirgin bir kalıp oluşmaya başladı. Sert yükselişleri kısa süre içinde bir gevşeme açıklaması, gevşeme açıklamalarını ise yeniden tırmanan çatışmalar takip ediyordu.

Nisan Ayındaki Zirve ve Ateşkes Haberleri

Trump'ın ABD güçlerinin iki ila üç hafta içinde çekilebileceğini söylemesi 1 Nisan'da Brent'i %5,6 aşağı çekti. Buna rağmen Körfez'deki saldırılar devam etti ve fiyat 7 Nisan'da 138,21 dolarla savaş döneminin zirvesine ulaştı.

Zirvenin hemen ardından ABD ile İran arasında iki haftalık ateşkes açıklanması Brent'te %11,6 düşüşe yol açtı. 17 Nisan'da İran'ın Hürmüz Boğazı'nın tamamen açık olduğunu duyurmasıyla bir günlük düşüş %15,4'e ulaştı. Fiyat 116,63 dolardan 98,63 dolara geriledi.

Ancak bu haberin etkisi de sınırlı kaldı. İran kısa süre sonra ABD'nin liman ablukası kaldırılmazsa boğazı yeniden kapatmakla tehdit etti. Çatışmaların devam etmesiyle Brent 30 Nisan'da 124,24 dolara çıktı. Nisan ayı, olumlu haberlerin fiyatı çok sert düşürebildiği ancak sahadaki gelişmelerle bu hareketin kısa sürede tersine dönebildiği bir dönem oldu.

Savaş Priminin Tamamen Silindiği Dönem

Mayıs başında ABD ile İran'ın 60 günlük bir mutabakat üzerinde çalıştığına yönelik haberler Brent'i 124,24 dolardan 103,70 dolara indirdi. Fiyat daha sonra yeniden yükselse de 18 Mayıs'tan itibaren bu kez daha uzun

süreli bir düşüş başladı.

Haziran ayında gündeme gelen çerçeve anlaşması, İran'ın Hürmüz kapanışını sona erdirmesini ve ABD'nin liman ablukasını gevşetmesini öngörüyordu. Bu beklentiyle Brent 18 Mayıs'taki 116,73 dolardan 2 Temmuz'da 68,53 dolara kadar geriledi. Böylece savaşın başından beri oluşan risk priminin tamamı silindi ve fiyat savaş öncesindeki seviyenin de altına indi.

Bu hareket, savaş boyunca olumlu haber akışının fiyat üzerinde yarattığı en güçlü etki oldu. Mart ve nisan aylarındaki açıklamalar birkaç günlük sert düşüşler üretirken haziran ayındaki anlaşma beklentisi yaklaşık altı haftaya yayılan kalıcı bir geri çekilme yarattı.

Temmuzdan Sonra Ne Değişti?

ABD'nin 8 Temmuz'da İran'ı yeniden vurmasıyla Brent tekrar yükselişe geçti. 23 Temmuz'da Suudi tankerlerine yönelik saldırı fiyatı bir günde %11,9 artırarak 105,32 dolara taşıdı. Sonraki günlerde ABD'nin saldırılara ara vermesi ve Umman üzerinden yürütülen görüşmeler Brent'i 85,51 dolara kadar düşürdü. Ancak fiyat 29 iş günü sonra yeniden önceki tepesini aştı.

Ağustos ayında aynı hareket iki kez daha tekrarlandı. Trump'ın planlanan saldırıları iptal etmesi ve Katar'ın yeni bir öneri hazırlaması Brent'i 96,95 dolardan 86,47 dolara düşürdü. Bu kayıp 20 iş gününde geri alındı. Ay sonunda İran ile Umman arasında geçici deniz koridoru görüşmelerinin gündeme gelmesiyle fiyat yeniden 88 dolar civarına geriledi. Bu kez önceki seviyeye dönüş yalnızca beş iş günü sürdü.

Savaş boyunca %4'ü aşan 22 düşüş gününün 21'i, ateşkes veya müzakere haberlerinin bulunduğu on farklı dönemde gerçekleşti. Bu ilişkiyi tek yönlü bir neden-sonuç bağı olarak okumamak gerekiyor. Brent yükseldikçe akaryakıt ve enflasyon üzerinden savaşın siyasi maliyeti artıyor, bu baskı da tarafları gevşeme adımlarına yöneltiyor. Olumlu haberler fiyat düşüşünü tetiklerken aynı zamanda yüksek fiyatların siyaseti harekete geçirdiğini gösteriyor. Nitekim on dönemin yaklaşık yarısında ilk adım ABD'den, kalanında İran, arabulucu ülkeler veya karşılıklı mutabakattan geldi. Haber öncesindeki tepelerin 94 ile 138 dolar arasında değişmesi de mekanizmanın sabit bir Brent seviyesinde çalışmadığını gösteriyor.

Bu Kez Hangi Faktörler Öne Çıkıyor?

İlk önemli değişim, savaşın başında fiyat artışını sınırlayan tamponların zayıflaması. Stratejik rezervlerden yapılan satışlar, Çin'in düşük ithalatı, Hürmüz'ü baypas eden boru hatları ve gemiden gemiye petrol transferleri piyasanın aylar boyunca ayakta kalmasını sağladı. Ancak bu kaynakların hiçbiri sınırsız değil. Stoklar azaldıkça ve çatışmalar uzadıkça aynı miktardaki arz kaybının fiyat üzerindeki etkisi artabilir.

İkinci değişim, riskin yalnızca Hürmüz Boğazı ile sınırlı kalmaması. Husilerin saldırılarının Suudi petrol tesislerine ve Babülmendep hattına uzanması, Körfez'den çıkan petrolün alternatif güzergahlarını da tehdit ediyor. Suudi Arabistan'ın ağustos üretiminin günlük 1,9 milyon varil düşerek 6,238 milyon varile inmesi, son yükselişin yalnızca söylemden değil gerçek bir üretim kaybından beslendiğini gösteriyor.

Diğer taraftan olumlu sayabileceğimiz bir gelişme olarak da son dönemde Hürmüz'de kısmi bir toparlanma da göze çarpmakta. İran dışındaki ülkelerin boğaz üzerinden ihracatı savaşın en yoğun dönemindeki günlük 300 bin varilden eylülde 8,4 milyon varile yükseldi. Alternatif güzergahlarla birlikte toplam akış 10,8 milyon varile ulaşıyor. Bu rakam savaş öncesindeki 14 milyon varilin altında olsa da petrol akışının tamamen durmadığını gösteriyor.

Son değişim ise Washington'ın söyleminde görülüyor. Savaşın ilk aylarında beş günlük erteleme, iki haftalık ateşkes veya birkaç hafta içinde çekilme gibi yakın tarihli açıklamalar yapılıyordu. Trump, son açıklamasında petrol fiyatlarındaki rahatlamanın 3 Kasım'daki ara seçimlerin ardından geleceğini söyledi. Böylece ilk kez birkaç günlük veya haftalık değil, yaklaşık iki aylık bir takvim ortaya koydu.

Sonuç

Savaşın başından bu yana oluşan kalıp ortadan kalkmış değil. Brent yükseldiğinde olumlu haber akışı geliyor ve fiyat geri çekiliyor. Ancak temmuz ayından sonra bu düşüşlerin kalıcılığı belirgin şekilde azaldı. Fiziki arz kayıplarının artması, stokların gerilemesi, Babülmendep'in de riskli hale gelmesi ve rahatlama takviminin seçim sonrasına uzaması önceki döneme göre daha uzun süre yüksek petrol fiyatlarına işaret ediyor.

Burada takip edilmesi gereken göstergeler, fiyatlardaki olası bir rahatlamanın kalıcı olup olmayacağını anlamaya yardımcı olabilir. İlk gösterge Hürmüz Boğazı'ndan geçen günlük gemi sayısı. Savaş öncesindeki seviyelere doğru belirgin bir hareket başlamadıkça, gevşeme haberlerinin etkisi geçici kalabilir. İkinci gösterge rafine ürün tarafındaki darboğaz. Crack marjları ve ürün stokları hem rafineri sistemindeki sıkışmanın sürüp sürmediğini hem de yüksek fiyatların talebi tahrip edip etmediğini gösterecek.

Crack marjlarının yüksek, ürün stoklarının düşük kalması, rafineri darboğazının sürdüğünü ve talebin henüz yeterince zayıflamadığını gösterir. Marjların gerilemesi ve stokların birikmeye başlaması ise yüksek fiyatların tüketimi baskıladığına ve darboğazın gevşediğine işaret eder. Üçüncü gösterge ise ABD Stratejik Petrol Rezervi ile haftalık ticari petrol stokları. Arz şokunu karşılayan tamponun gerçekten tükenip tükenmediği bu verilerden izlenebilir. Bu göstergelerde belirgin bir iyileşme görülmeden gelecek yeni bir ateşkes veya müzakere haberi Brent'i yeniden düşürebilir. Ancak son iki ayın fiyat hareketleri, bu düşüşlerin kalıcı olacağı varsayımına daha temkinli yaklaşmak gerektiğini gösteriyor.

Bu raporda yer alan her türlü bilgi, değerlendirme, yorum, istatistiki şekil ve bilgiler hazırlandığı tarih itibari ile mevcut piyasa koşulları ve güvenilirliğine inanılan kaynaklardan elde edilerek derlenmiştir. Fintables Bilişim Teknolojileri A.Ş. tarafından genel bilgilendirme amacı ile hazırlanmıştır. Sunulan bilgilerin doğruluğu ve bunların yatırım kararlarına uygunluğu tarafımızca garanti edilmemektedir. Bu bilgiler belli bir getirinin sağlanmasına yönelik olarak verilmemektedir. Alım satım kararını destekleyebilecek yeterli bilgiler burada bulunmayabilir. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler, yorum ve tavsiyede bulunanların kişisel görüşlerine dayanmaktadır. Herhangi bir yatırım aracının alım-satım önerisi ya da getiri vaadi olarak yorumlanmamalıdır. Bu görüşler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. Bu nedenle bu sayfalarda yer alan bilgilerdeki hatalardan, eksikliklerden ya da bu bilgilere dayanılarak yapılan işlemlerden, yorum ve bilgilerin kullanılmasından doğacak her türlü maddi/manevi zararlardan ve her ne şekilde olursa olsun üçüncü kişilerin uğrayabileceği her türlü doğrudan ve/veya dolaylı zararlardan dolayı Fintables Bilişim Teknolojileri A.Ş. ile bağlı kuruluşları, çalışanları, yöneticileri ve ortakları sorumlu tutulamaz. Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir.